

Ursprungsfolkens religioner

Ursprungsfolken

Det finns **människor** som **kallas för ursprungsfolk**. Det är människor som har **bott på en plats väldigt länge**, ibland i hundratals eller tusentals år. De är **ofta nära knutna till naturen** och **lever med den**. Ett exempel på ett **ursprungsfolk** är **inuiterna** som **bor i Arktis** och **använder naturen** för att **överleva**, som att jaga sälar och bygga skydd av is och snö.

Ursprungsfolkens historia är präglad av att **leva nära naturen**. De har **lärt sig att jaga djur, samla växter** och använda det som finns runtomkring dem för att klara sig. Denna **nära koppling till naturen** har också **påverkat deras religion**. Många **ursprungsfolk** tror på att allt i **världen är sammanlänkat** – **människor, djur, växter och andar**. De ser naturen som helig och har stor respekt för den.

3 SNABBA FRÅGOR

Vad är ett kännetecken för många ursprungsfolk?	Vad tror många ursprungsfolk om världen?	Varför är naturen helig för många ursprungsfolk?
☐ De lever i stora städer	☐ Att människor är bättre än djur	☐ För att den är vacker att titta på
☐ De är nära knutna till naturen	☐ Att allt i världen är sammanlänkat	☐ För att den ger mat och skydd
☐ De har inga traditioner	☐ Att naturen är farlig och ska undvikas	☐ För att den är farlig och måste respekteras

Ursprungsfolkens traditioner

I vissa **ursprungsfolkstraditioner** finns det saker som kallas för **totem**. **Totem** är som **symboler** för **olika djur** eller **naturfenomen** som är viktiga för gruppen. Till exempel kan en **björn** vara en **totem** för att symbolisera **styrka och mod**.

En annan viktig del av vissa **ursprungsfolks traditioner** är **schamaner**. **Schamaner** är som **religiösa ledare** som kan **kommunicera med andar** och **hjälpa till att bota sjuka** eller lösa problem i samhället. De spelar en stor roll i att hålla samman gemenskapen och bevara traditionerna.

3 SNABBA FRÅGOR

Vad är en totem i vissa ursprungsfolkstraditioner?	Vad gör schamaner i vissa ursprungsfolkssamhällen?	Varför är schamaner viktiga för sina samhällen?
☐ En symbol för styrka och mod ☐ En sorts mat ☐ En båt för att fiska	☐ De hjälper till att bota sjuka och lösa problem ☐ De säljer varor på marknaden ☐ De gör ingenting, de bara sitter stilla	☐ För att de kan kommunicera med andar och hjälpa till ☐ För att de kan laga mat ☐ För att de är roliga att vara med

Samisk religion

Samerna

En grupp människor som har sina egna tankar om religion är **samer**. **Samer bor** främst i **norra delarna av Sverige, Norge, Finland och Ryssland**. De pratar också sitt eget **språk** som kallas **samiska**.

Förr i tiden levde **samerna** som **nomader**, vilket betyder att de **flyttade runt mycket** och **bodde inte på samma plats** hela tiden. De **följde sina renar** när de **vandrade** från ett ställe till ett annat för att **hitta mat** och **bättre betesmarker**. **Björnen** var **viktig** för samerna och ansågs **helig**. När en **björn dog**, var det **viktigt att begrava dess ben** på ett speciellt sätt för att visa respekt.

3 SNABBA FRÅGOR

Vilken profet är viktig inom Islam?	Vad kallas Islams heliga skrift?	Vad betyder det att en skrift är helig inom religionen?
☐ Jesus ☐ Muhammad ☐ Buddha	☐ Bibeln ☐ Koranen ☐ Torah	☐ Att den är gammal ☐ Att den är mycket viktig och anses komma från Gud ☐ Att den är skriven av människor

Samisk tro

Samer trodde att **allt levande** hade **två själar**. En **kroppssjäl** höll **kroppen levande**, medan en **frisjäl** kunde **lämna kroppen** och resa runt. När en person dog, trodde man att båda själarna lämnade kroppen.

En **viktig person** i samernas religion var **nåjden**. En **nåjd** var som en **religiös ledare** som kunde **prata med andar** och **gudar**. De använde en **speciell trumma** för att hjälpa dem **komma i kontakt** med den **andliga världen**. Genom **nåjden** trodde samerna att de kunde få **hjälp och skydd**. **Nåjden** kunde också sjunga en **speciell sång** som kallas **jojk** för att **hylla människor, djur eller platser**. Ibland kunde **nåjden** också hamna i ett **tillstånd** som kallas **trans**, vilket innebär att de var i en **slags djup koncentration** och kunde se saker som andra inte kunde.

3 SNABBA FRÅGOR

Vad var en viktig del av samernas livsstil enligt texten?	Vad ansågs vara heligt för samerna enligt texten?	Varför var det viktigt att begrava björnens ben på ett speciellt sätt enligt texten?
☐ Jakt ☐ Fiske ☐ Nomadism	☐ Renar ☐ Björnar ☐ Fiskar	☐ För att undvika sjukdomar ☐ För att visa respekt ☐ För att få god skörd

Fornnordisk religion

Forntidens världar och gudar

I **forntidens Norden** trodde människorna på något som kallas **Fornnordisk religion**. Det är lite som en sorts tro eller berättelser om hur världen var och hur allting började. En viktig grej i deras tro var att de trodde att **världen** var **uppdelad i tre delar**: **Asgård**, **Midgård** och **Utgård**. Det var som tre olika världar, fast ändå inte riktigt.

Det fanns **massor av olika gudar och gudinnor** som människorna i forntidens Norden trodde på. Förutom **Tor** fanns det till exempel **Oden**, som var den **mäktigaste av alla gudar**. Han visste allt och såg allt! Sen fanns det **Frigg**, hans fru, som var **gudarnas drottning** och mycket snäll.

3 SNABBA FRÅGOR

Vilken gud var den mäktigaste av alla enligt texten?	Hur många delar var världen uppdelad i enligt texten?	Vad var en viktig grej i människornas tro enligt texten?
☐ Tor	☐ Fyra	☐ Yggdrasil
☐ Oden	☐ Två	☐ Midgård
☐ Frigg	☐ Tre	☐ Big Bang

Yggdrasil, Asgård, Midgård och Utgård

Asgård var där **gudarna bodde**. Tänk dig att det var som deras **eget himmelrike** där de mäktiga och goda gudarna levde.

Midgård var **vår värld, människornas värld**. Det var där vi alla bodde och levde våra liv. Vi kunde se himlen och träden och allt det vackra som naturen hade att erbjuda.

Utgård var en lite **läskigare plats**. Det var som en **värld av kaos och mörker**. Där bodde **monster** och andra varelser som man helst inte ville träffa på.

En annan viktig grej i deras tro var **Yggdrasil**. Det var ett **jättestort träd** som **höll ihop hela världen**. Man trodde att **det fanns nio världar** och **Yggdrasil var som en sorts mitt i allting**. Det var som om världarna hängde fast i grenarna på trädet. Det var en väldigt viktig symbol för dem.

3 SNABBA FRÅGOR

Vilken av världarna beskrivs som människornas värld enligt texten?	Vad var Yggdrasil enligt texten?	Vilket ord beskriver bäst Utgård?
☐ Asgård	☐ Ett träd	☐ Vacker
☐ Midgård	☐ En flod	☐ Läskig
☐ Utgård	☐ En bergskedja	☐ Fredlig

Religioner i Disneyfilmer

I Disneyfilmer kan vi lära oss mycket om olika religioner och kulturer. Det är som att ta en resa runt i världen utan att lämna soffan! Filmer som "Björnbröder", "Moana" och "Frost" ger oss en inblick i olika folks tro och sätt att leva.

Disney's BROTHER BEAR

I "Björnbröder" kan vi lära oss om hur **ursprungsfolk lever och tror**. I filmen ser vi hur **Kenai**, som **blir en björn**, **lär sig att förstå djuren och naturen** omkring sig. Det påminner om hur **ursprungsfolk**, som de som **bor i skogarna och bergen**, har en **djup respekt för naturen** och de **djur** som lever där. De tror att allt har en själ och att de är en del av en större cirkel av liv.

Disney FROZEN II

I "Frost" kan vi se **likheter med samernas** sätt att leva och deras tro. **Tundrafolket**, som lever i **kylan**, har en **speciell koppling till naturen** och de **andar** som bor där. De tror på att **balansen i naturen är viktig** och att de **måste leva i harmoni** med den för att överleva. Det påminner om hur samerna lever nära naturen och ser den som helig.

MOANA

I "Moana" får vi en inblick i **Polynesien** och deras **tro**. **Moana**, som är **modig och äventyrlig**, reser över havet för att rädda sin ö. Vi ser hur **hennes folk tror på havsgudar** och att de **måste respektera havet** för att få det de behöver. Det liknar hur många ursprungsfolk har respekt för naturen